

Letter to Editor

The Fundamental Differences Between Iranian Traditional Medicine and Popular Medicine

Ali Mohammadian Erdi¹ , *Ramin Nasimi Doost Azgomi² , Faraj Behzad Vakilabad³

1. Department of Anesthesia, Faculty of Medicine, Ardabil University of Medical Sciences, Ardabil, Iran.
2. Traditional Medicine and Hydrotherapy Research Center, Ardabil University of Medical Sciences, Ardabil, Iran.
3. Department of Quran and Hadith Sciences, Branch Ardabil, Islamic Azad University, Ardabil, Iran.

Citation: Mohammadian Erdi A, Nasimi Doost Azgomi R, Behzad Vakilabad F. [The Fundamental Differences Between Iranian Traditional Medicine and Popular Medicine (Persian)]. *Complementary Medicine Journal*. 2022; 12(3):214-219. <https://doi.org/10.32598/cmja.12.3.1179.1>

 <https://doi.org/10.32598/cmja.12.3.1179.1>

Article Info:

Received: 19 Jul 2022

Accepted: 22 Jan 2022

Available Online: 01 Oct 2022

Keywords:

Iranian Traditional Medicine, Popular Medicine, Nature

ABSTRACT

Objective One of the important systems of traditional medicine that has grown in the cradle of human civilizations and has always exported doctors, science and medicine to the farthest corners of the world, is the comprehensive system of Iranian Traditional Medicine, which is somehow different from common medicine. This article deals with the differences between Iranian Traditional Medicine and popular medicine with a logical and philosophical approach.

Methods In this review article, which was done with the analytical-descriptive method, using internet and library resources, the basics of common medicine and Iranian traditional medicine are compared.

Results The main differences between Iranian traditional medicine and popular medicine is the existence of nature or the administrator power of the body, which manages the activity of all organs and ultimately the whole human body without the intervention of any kind of consciousness, while the popular school of medicine does not believe in such a thing. The second thing that differentiates these two schools from each other is the general attitude of Iranian traditional medicine towards human beings, while the common medicine has a completely mechanical approach to human beings and their health. And in this school, they try to go as deep as possible into the cell or even the molecules and find the defective point. The third point is that in Iranian traditional medicine, individual differences between people, i.e. temperament, are of fundamental importance.

Conclusion In order to compare these two schools of medicine, first of all, reforms should be made in the basic and fundamental concepts of these two medicines, at the same time, in order to provide a suitable protocol for the treatment of patients, the combined method of two traditional and popular medicines should be used, which requires a complete understanding of these two medicines.

* Corresponding Author:

Ramin Nasimi Doost Azgomi, PhD.

Address: Traditional Medicine and Hydrotherapy Research Center, Ardabil University of Medical Sciences, Ardabil, Iran.

Tel: +98 (914) 1593633

E-mail: modir7060@yahoo.com

نامه به سردبیر

تفاوت‌های بنیادین طب سنتی ایرانی و طب رایج

علی محمدیان اردی^۱، رامین نسیمی دوست ازگمی^۲، فرج بهزاد وکیل‌آباد^۳

۱. گروه بیهوشی، دانشکده پزشکی، دانشکده علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
۲. مرکز تحقیقات طب سنتی و آبدرمانی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.
۳. گروه علوم قرآن و حدیث، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران.

Use your device to scan
and read the article online

Citation: Mohammadian Erdi A, Nasimi Doost Azgomi R, Behzad Wakilabad F. [The Fundamental Differences Between Iranian Traditional Medicine and Popular Medicine (Persian)]. *Complementary Medicine Journal*. 2022; 12(3):214-219. <https://doi.org/10.32598/cmja.12.3.1179.1>

<https://doi.org/10.32598/cmja.12.3.1179.1>

چکیده

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۲۸ تیر ۱۴۰۱

تاریخ پذیرش: ۰۲ بهمن ۱۴۰۱

تاریخ انتشار: ۰۹ مهر ۱۴۰۱

اهداف: یکی از نظام‌های مهم طب سنتی که در مهد تمدن‌های بشری رشد یافته و همواره صادرکننده طبیب، علم و دارو به سراسر دنیا بوده است، نظام جامع طب سنتی ایران است که به نوعی از پزشکی رایج متمایز است. این مقاله با رویکردی منطقی و فلسفی به تفاوت‌های بین طب سنتی ایرانی و طب رایج می‌پردازد.

روش‌ها: در این مقاله مروری که با روش تحلیلی-توصیفی انجام شده با استفاده از منابع اینترنتی و کتابخانه‌ای به مقایسه مبانی طب رایج و طب سنتی ایرانی پرداخته شده است.

یافته‌ها: تفاوت‌های اصلی بین طب سنتی ایرانی و طب رایج، وجود طبیعت یا قوه مدبره بدنیه است که این سیستم بدون دخالت هر نوع شعوری فعالیت همه اعضا و درنهایت، کل بدن انسان را مدیریت می‌کند، در صورتی که مکتب طب رایج به چنین چیزی معتقد نیست. دومین موردی که موجب تمایز این ۲ مکتب از یکدیگر می‌شود، نگرش کلی طب سنتی ایرانی به انسان است، در حالی که طب رایج رویکردی کاملاً مکانیکال به انسان و سلامت او دارد و در این مکتب سعی می‌شود تا حد امکان به عمق سلول یا حتی مولکول‌ها رفته و نقطه معیوب را پیدا کنند. نکته سوم اینکه در طب سنتی ایرانی به تفاوت‌های فردی بین اشخاص، یعنی مزاج توجه اساسی دارد.

نتیجه‌گیری: برای مقایسه این ۲ مکتب طب باید ابتدا اصلاحاتی در مفاهیم اولیه و بنیادین این ۲ طب انجام شود. ضمناً برای ارائه پروتکل مناسب برای درمان بیماران باید از روش تلفیقی ۲ طب سنتی و رایج استفاده شود که این امر نیاز به شناخت کامل این ۲ طب دارد.

کلیدواژه‌ها:

طب سنتی ایرانی، طب رایج، طبیعت

* نویسنده مسئول:

دکتر رامین نسیمی دوست ازگمی

نشانی: اردبیل، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، مرکز تحقیقات طب سنتی و آبدرمانی.

تلفن: ۱۵۹۳۶۳۳ (۹۱۴) +۹۸

رایانامه: modir7060@yahoo.com

مقدمه

سبک زندگی یک فرد را تشکیل می‌دهد. این عوامل شامل آب و هوا، خوردن و آشامیدن، فعالیت و استراحت، استفراغ و احتباس، خواب و بیداری و واکنش‌های روانی و ذهنی است. از دیدگاه این مکتب طبی، «پزشکی» به عنوان دانش حفظ سلامت و درمان بیماری شناخته می‌شود و اولی بر دومی اولویت دارد [۸].

دیدگاه طب رایج

در طب رایج عقیده بر این است که کل هیچ مزیت مستقل از اجزای خود ندارد و خاصیت آن همان جمع جبری خاصیت‌های اجزا است. یا به عبارت دیگر، در طب رایج رویکردی کاملاً مکانیکال به انسان و سلامت وی دارد [۹]. مورد دیگری که باید در طب رایج به آن اشاره کرد، کم‌توجهی به بحث روحانی یا بُعد غیرمادی انسان‌هاست که حتی در صورت توجه داشتن به آن، باز این موضوع را به عوامل مادی مانند سروتونین، اپی‌نفرین، دوپامین و غیره منتسب می‌کند.

موضوع قابل توجه دیگر این است که در طب رایج به موضوعاتی مانند سیستم اتونوم و هورمون‌ها می‌پردازند و ارتباط بین اعضای مختلف را از طریق این سیستم‌ها می‌دانند که کاملاً درست و قابل درک و تشخیص است، اما این ارتباط کاملاً ماشینی و بدون داشتن یک فرماندهی یکپارچه است. در صورتی که طب سنتی ایرانی معتقد به اداره بدن توسط یک سیستم هوشمند بدون اراده به نام طبیعت است که کارهای بدن را اداره می‌کند و از سیستم‌های اتونوم، هورمونال و غیره برای اداره کردن بدن استفاده می‌کند.

۲. تفاوت‌های فردی

دیدگاه طب سنتی ایرانی

یکی دیگر از تئوری‌هایی که مکتب طب سنتی ایرانی بر اساس آن پایه‌ریزی شده، توجه آن به خصوصیات فیزیکی، فیزیولوژیکی و روانی هر انسان است و آن را منحصر به هر فرد دانسته و متناسب با این ویژگی‌ها، تدابیر لازم را برای هر فرد در نظر می‌گیرد. به این ویژگی‌ها و خصوصیات فردی مشترک که در ۹ دسته کلی طبقه‌بندی می‌شود، مزاج گویند.

دیدگاه طب رایج

در این مکتب طبی، همگی انسان‌ها شبیه به هم هستند و در صورت ابتلا به بیماری نیاز به داروی مشترک است و داروی تجویز شده برای تمام انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها مؤثر خواهد بود. این موضوع مورد دقت دانشمندان در دهه‌های اخیر قرار گرفته است و به تدریج به علت ناتوانی طب رایج در درمان بعضی از بیماری‌ها به مباحثی مانند Individualized Medicine یا Medicine Personalized رسیده‌اند. به دنبال این

در بررسی تاریخ علوم، مکاتب برجسته پزشکی مانند طب سنتی چینی، طب سنتی هند (آئورودا)، طب سنتی ایرانی را می‌بینیم [۱]. علی‌رغم اقدامات بسیار ارزنده پزشکی رایج برای درمان بیماری‌ها، متأسفانه نارسایی‌هایی در این طب مشاهده می‌شود. امروزه اقبال جهانی به طب سنتی و مکمل افزایش یافته است [۲]. یکی از مشخص‌ترین ویژگی‌های این مکتب، داشتن دیدگاه فلسفی، سنتی و حکمت‌محور آن است که پایه تکامل این علم تجربی بوده است [۳].

در مکتب طب سنتی ایرانی، اصول حفظ سلامت و پیشگیری از بیماری بسیار مورد توجه و در درجه اول اهمیت و اصول درمان در درجه دوم اهمیت قرار دارد [۴]. از دیدگاه طب سنتی ایرانی، سلامت را می‌توان عملکرد طبیعی همه اعضای بدن چه از نظر فیزیولوژیکی و چه از لحاظ ادراکی دانست که با ساختار طبیعی تمام بافت‌ها همراه است. یکی دیگر از عوامل مهم تعیین‌کننده سلامت بدن، حفظ مقدار طبیعی هریک از ۴ حالت (اخلاط) است: سودا، صفرا، دم و بلغم. با توجه به نکات ذکر شده می‌توان نتیجه گرفت که برای درک مفهوم سلامت و بیماری در طب سنتی ایرانی، باید نظریه مزاج و اخلاط را بهتر درک کرد. [۴، ۵]

مقایسه مبانی طب سنتی ایرانی با طب رایج را در ۲ محور کلی می‌توان بیان کرد:

۱. قوه مدبره بدن یا طبیعت

دیدگاه طب سنتی ایرانی

از دیدگاه طب سنتی ایرانی، انسان‌ها توسط نیرو یا قوه‌ای به نام قوه مدبره بدن مدیریت می‌شوند که به این قوه، طبیعت یا طبیب درونی یا طبیب اول گویند. [۶] در مبانی مکتب طب سنتی ایرانی بدن انسان از ۷ جزء که به آن امور طبیعی می‌نامند، تشکیل شده است. [۷] این ۷ جزء عبارت‌اند از: ارکان، مزاج، اخلاط، اعضا، اقواء، ارواح و افعال. این ۷ جزء از اجزای تشکیل‌دهنده طبیعت یا قوه مدبره بدن هستند.

بنابراین در این طب در صورت بیماری یک عضو، طبیب نباید فقط به آن عضو خاص توجه کند، بلکه برای درمان بیماری یک عضو ابتدا باید یک نگاه سیستمیک به کل بدن داشته و با تدابیر عمومی و سپس با تدابیر عضوی مشکل آن اندام را برطرف کند. طب سنتی ایرانی به پیچیدگی بسیار زیاد بدن انسان و اندام‌های مختلف آن اعتقاد دارد و تجزیه و تحلیل دقیقی از واکنش‌های فیزیکی مختلف در مقیاس بزرگ‌تر ارائه می‌دهد.

نکته مهم دیگری که طب سنتی ایرانی بر آن پایه‌ها استوار است، عوامل اصلی دخیل در حفظ یا از دست دادن سلامت تحت عنوان ۶ اصل اساسی حیات است که مجموعاً جنبه‌های اصلی

مباحث به تدریج مباحث جدیدی مانند فارماکوژنومیکس پدید آمد، بدین معنا که باید به سمت ساخت داروهایی پیش برویم که با توجه به ژنوم و ژنوتیپ هر فرد طراحی شده باشد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

با توجه به نوع مطالعه نیاز به دریافت کد اخلاق نبوده است.

حامی مالی

این تحقیق هیچ کمک مالی از سازمان های مالی در بخش های عمومی، تجاری یا غیر انتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان به طور یکسان در نوشتن این مقاله مشارکت داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

References

- [1] Pasalar M. Persian medicine as a holistic therapeutic approach. *Current Drug Discovery Technologies*. 2021; 18(2):159. [DOI:10.2174/157016381802210127102842] [PMID]
- [2] Posadzki P, Watson LK, Alotaibi A, Ernst E. Prevalence of use of complementary and alternative medicine (CAM) by patients/consumers in the UK: Systematic review of surveys. *Clinical Medicine*. 2013; 13(2):126-31. [DOI:10.7861/clinmedicine.13-2-126] [PMID] [PMCID]
- [3] Jahromi MM, Pasalar M, Afsharypuor S, Choopani R, Mosaddegh M, Kamalinejad M, et al. Preventive care for gastrointestinal disorders; role of herbal medicines in traditional Persian medicine. *Jundishapur Journal of Natural Pharmaceutical Products*. 2015; 10(4):e21029. [DOI:10.17795/jjnpp-21029]
- [4] Tafazoli V, Tavakoli A, Mosaffa-Jahromi M, Cooley K, Pasalar M. Approach of Persian medicine to health and disease. *Advances in Integrative Medicine*. 2022; 9(1):3-8. [DOI:10.1016/j.aimed.2021.07.007]
- [5] Pasalar M, Nimrouzi M, Choopani R, Mosaddegh M, Kamalinejad M, Mohagheghzadeh A, et al. Functional dyspepsia: A new approach from traditional Persian medicine. *Avicenna Journal of Phytomedicine*. 2016; 6(2):165-74. [PMID]
- [6] Nazem E. [Tabiat in Irainian medicine (Persian)]. Tehran: Almae; 2012.
- [7] Jorjani SE. [Zakhireye Kharazm Shahi (Treasure of Kharazm Shah) (Persian)]. Tehran: Iranian Medical Academy; 2001. [Link]
- [8] Avicenna. [Al qanun fil tibb (Arabic)]. Tehran: Safir-e-Ardahal; 2014. [Link]
- [9] Hadad Adel GH. [Defense of traditional medicine (Persian)] [Internet]. 2014 [Updared 2023 February]. Available from: [Link]

This Page Intentionally Left Blank